

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt æfternaadigt Privilegium.

No. 36. Den 3die September 1803.

Trykt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schulk.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Statsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Under 27 f. M. ere samtlige Øvrigheder i Norge, fra
det danske Cancellie, blevne tilskrevne saaledes:

P. M.

Da Cancelliet har bragt i Erfaring, at vedkom-
mende Justitsbetjenter i Norge ikke paa alle Steder efter-
leve de dem paalagte Pligter, til de befalede Tider at
affægge Rigtighed til den kongelige Kasse for de ved For-
ordningerne af 13 Januar og 12 Septbr. 1792 paa-
budne Arve-Afgifter, arveløse og fraværende Arvingers
Arvelodder, Hs. Majestæts Anpart af Auktions-Sala-
rium, med flere kongelige Indtægter, og bemældte Ju-
stitsbetjenter, med Hensyn til disse Indtægter, virkeligen
ere

ere kongelige Oppebørselsbetjenter, hvoraf følger, at de samme Evangsmidler, som ere anordnede imod de øvrige kongelige Oppebørselsbetjenter, for at bevirke, at deres Regnskaber til rette Tid indleveres, ligeledes paa de her omhandlede Justitsbetjenter maae være anvendelige: saa fulde Man, efter herom at have ført Brevverling med det kongelige Rentekammer, tjenstligst anmode Dem, at ville tilkjendegive samtlige Dem underordnede Justitsbetjenter, hvilke ere anbetroede Oppebørseler af kongelige Intrader, at de, under den i Placaten af 28 Mai 1771 fastsatte Straf, prompte have at indbetale i den kongelige Kasse de ved Forordningerne af 13 Jan. og 12 Septbr. 1792 paabudne Arve-Afgifter til de anordnede Terminer, hvert Aars 14 Jan. og 14 Juli, og, til Legitimation herfor, at tilstille Dem Designationer forsynede med Zahl-Kassererens, Stiftamtsuens eller vedkommende Fogders Qvitteringer, samt at de, under lige Straf, bør, for de øvrige af dem oppebaarne kongelige Indtægter af Auctions-Salarium med videre, affagge behørig Rigtighed ved hvert Aars Udgang; hvorhos De herved bemyndiges til, hos de Skyldige at inddrive de forbemældte Mulcter, (af hvilke den 4de Part nu tilfalder Cancelliets i Stedet for Rentekammerets Gattighosse) saasnart de ere forfaldne, hvorom De ville behage at gjøre Indberetning til det kongelige Rentekammer.

Under 26 f. M. er det tilladt Lars Olsen Qvale, af Bøsse Fogderie i søndre Bergenhuus Amt, fremdeles, som hidindtil af hans Fader er skeet, at besørge Transporten ned og op over det sammesteds værende Evanger Vand, imod derfor at oppebære og nyde den under 2 October 1755 paa Tinget ansatte Færgetold, nemlig: for en fuld Klov 4 f., en Hest med Karl 8 f., en Dre, Roe eller Qvie 4 f., for smaae Creaturer, saasom Geder og Faar eller Smaler, 1 f. Stkt., saa og en reisende Person med sin Equipage, naar den bestaaer ifkun i en Klov, 4 f.; hvorimod bemældte Lars Olsen Qvale skal være pligtig, ei alene at holde dette Færgested med behøvende Færge, Vaade og Mandskab udi forsvarlig Stand vedlige, saa at alle og enhver behørigen kan blive befordret, og ingen have billig Aarsag sig over Ophold at besvære, men endog frit at oversføre det, der angaaer den kongelige Tjeneste, og skal han i øvrigt dermed rette sig efter de om Færgefarten allerede udgangne eller herefter udgivende Forordninger.

Under 2 d. M. ere Profesfor M. C. Kall, Profesfor og Stads Bygmester Meyn, Profesfor og Stads-Conducteur Rawert, Repræsentanterne for den jødiske Menighed, Nathan Wendix Levy, Daniel Simon, Israel Moses Cohen og Levin Marcus Kalisch, samt Hofgraveur, David Aron Jacobsen, og Simon Jacob junior,

junior, befalede at sammentræde i en Commission, for, i Overeensstemmelse med det til Kjøbenhavns Magistrat, under 26 Juli 1799 udfærdigede Reskript, at gjøre Forslag til en ny Kirkes Opførelse og Indretning for den hollandske jødiske Menighed i Kjøbenhavn.

Da det har behaget Hs. Majestæt, under 10 Juni sidstleden, at bisalde et Reglement for Fattigvæsenets provisoriske Indretning og Bestyrelse paa Landet i Danmark, hvorved den under 28 Mai f. A. approberede Plan for Fattigvæsenet i Sjælland i adskillige Poster er forandret, saa har det danske Cancellie, under 3die d. M., tilsendt samtlige Amtmænd i Norge Exemplarer af fornævnte Reglement, og derhos anmodet dem om, at ville, i Forening med vedkommende Provster, afgive deres Betænkning over dette Reglements Anvendelighed i de dem anbetroede Amter, og derefter indsende samme til Stifts-Directionen, hvorfra de blive Cancelliet tilstillede, tilligemed bemældte Directions egen Betænkning.

Ligeledes har Cancelliet tilsendt vedkommende Stiftsamtmand og Biskopper i Norge Exemplarer af det under 10 Juni d. A. af Hs. Majestæt tillige approberede provisoriske Reglement for Fattigvæsenet i Danmarks Kjøbstæder, med Anmodning at meddele deres Betænkning, om og hvorvidt bemældte Reglement, for saa-
vidt

vidt Localiteten tillader, maatte kunne blive at anvende paa Stifternes Kjøbstæder.

Under Dags Datum ere samtlige Biskopper i begge Riger, fra det danske Cancellie, blevne tilskrevne saaledes:

P. M.

Da det ansees fordeeltigt baade for Menigheberne og de vedkommende Præster, at de store Sognekald, hvor 3 eller flere Sogne ere combinerede, og hvor residerende Capellaner desaaarsag ere nødvendige, bleve, ved indtræffende Vacance, deelte enten i tvende Sognekald, eller, at tvende af hine store Sognekald, hvor saadant efter det Locale bekvemmeligen kunde skee, bleve fordeelte i trende mindre, eller og eet af Annex-Sognene henslagt til et mindre Naboe-Sognekald, hvorved de residerende Capellanier kunde ophæves m. v.: saa skulde Man tjenstligst anmode Deres Høiærbærdighed at ville herover meddele Cancelliet Deres behagelige Betænkning, samt Forslag i Henseende til de Sognekald i det Dem anbetroede Stift, som saaledes bekvemmeligen og med Nytte kunde deles.

For at have råddet en i Nyehavns Canal, Nat-
ten imellem den 29 og 30 f. M., nedfalden indrulle-
ret Matros, John Jacobsen, ere Bøgterne Hemming
Han,

Hansen og Mogens Mogenssen Holm tilstaaede den ved Placaten af 14 Septbr. 1798, for tilsyneladende Druknedes Rædning, udlovede Præmie.

Forgivninger.

Under 26de s. M. er, igjennem det danske Cancellie, udfærdiget et Rescript til Biskoppen over Aalborg Stift, af følgende Indhold. Esterat Hs. Majestæt har ladet sig foredrage den fra Biskoppen til Cancelliet afgivne Betænkning og øvrige fra Vedkommende indhentede Oplysninger om, hvorvidt de residerende Capellaner i bemaaldte Stift kunde nedlægges, og de, Samme tillagte, visse Indkomster anvendes til Skolevæsenets Fremme; vil Allerhøistamme, med Hensyn til, at nogle af disse Capellanier ikke ere ansete nødvendige, og at der, ved Sammes Nedlæggelse, kunne tilveiebringes betydelige Hjælpekilder til Skolevæsenets Forbedring paa de vedkommende Steder, samt efter de i øvrigt foredragne Omstændigheder, have anordnet og fastsat:

1. I Henseende til de 2de Capellanier pro loco ved Rudolphi og Frue Menigheder udi Aalborg:

A) At disse ved indtræffende Vacancer skulle nedlægges, og Sognepræsterne, i Stedet for den Afgift, som de hidtil have erlagt til disse Capellaner, paalægges at afgive til Skolevæsenet hver 90 Rdlr., dog at nu

værende Sognepræster i deres Embedstid fritages for denne Afgift, og

B) at Froprædiken i Budolphi Kirke og Fredags-Prædiken i begge Kirker i Aalborg skulle, efter de nævnte Capellaniers Ophævelse, være afskaffede.

2. I Henseende til det residerende Capellanie i Skagen:

A) At Samme, ved indtræffende Vacance, skal ophæves, og de Samme tillagte visse Indkomster tilflyde Skolevæsenet;

B) at Aftensang sammesteds, skal, efter det residerende Capellanies Ophævelse, ophøre, og Catechisation i dens Sted afholdes af Sognepræsten, eller, i hans Forfald, af Skolelæreren;

C) at Gudstjenesten skal, naar Capellaniet er nedlagt, holdes i Winterhalvaaret Kl. 10 og i Sommerhalvaaret Kl. 9 Formiddag, og

3. At det residerende Capellanie i Dronninglund Sogn, ved indtræffende Vacance, skal nedlægges, og Sammes visse Indkomster tilflyde Skolevæsenet, dog at nu værende Sognepræst i sin Embedstid fritages for den Afgift, som hidtil er svaret af Sognekaldet til den residerende Capellan, men at de efterfølgende Sognepræster skulle svare deraf det Halve til Skolevæsenet.

Og, da Biskoppen i Forestilling til Cancelliet, som Hs. Majestæt ligeledes er bleven foredraget, tillige har foreslaaet:

1) I

1) I Henseende til Tversted, Uggersbøye og Vindslev Sognekald, at Tversted og Uggersbøye Sogne maatte udgjøre eet Sognekald, og Vindslev eet, samt Sognepræsten her tillægges den i dette Sogn værende Annexgaard til Bopæl;

2) I Henseende til Braae, Emb og Serritzlev Sognekald: at Braae og Emb Sogne maatte blive eet Sognekald, og Serritzlev Sogn eet, hvis Sognepræst skulde erholde Annexgaarden til Bolig, samt at det Halve af Serritzlev Kongetiende, hvilken hidtil har været tillagt Sognepræsten, maatte tilflyde Skolevæsenet, og den anden halve Deel tillægges Præsten paa Hirtzholmen, i Betragtning af de ringe Indkomster, der ere tillagte dette Embede, og

3) I Henseende til Hellevad, Høllum og Ørum Sognekald: at Hellevad og Ørum Sogne skulde udgjøre eet Sognekald, og Høllum Sogn eet, saaledes at Sognepræsten af dette lidet Sogn maatte oppebære baade Præste- og Kongetienden af Sognet, samt at Capellangården med Hartkorn maatte sælges eller ombyttes, for at erholde en god Gaard i Høllum til Bolig for den nye Præst: saa vil Hs. Majestæt have dette Biskoppens Forslag i eet og alt approberet, og skal samme bringes i Udseerelse ved indtraffende Vacancer.

(Fort.

(Fortsættelse af Reglementet for Fattigvæsenets provisoriske Indretning og Bestyrelse paa Landet ic.)

VIII. Om Amtets Fattig-Kasse.

§. 47. Denne Kasse bevares hos Amtsforvalteren, som fører Regnskabet over samme, hvilket til Amts-Directionen indgives. I den nedlægges tillige de Obligationer, som ere Amtets Fattigvæsen tilhørende. Deri modtages og de aarlige Beholdninger fra Districternes Fattigkasser, for saavidt de ikke maatte behøves, som Forskud til det følgende Aars Udgifter, men kunne gøres frugtbringende. De Indtægter, som tilflyde denne Kasse, ere: a) hvad der i Følge Forordningen af 24de Septbr. 1708 §. 13 ellers skulde tilfalde de forstjellige Herreds-Kasser i Amtet; b) hvad der ved de ordinaire eller extraordinaire Retter, saavelsom ved Forligelses-Commissionerne, enten som Bøder tildeles, eller paa anden Maade tilfalder, Amtets Fattige, og c) en Fjerdedeel Procent af Vare og Løssre, som paa Landet bortsalges ved offentlig Auction, hvilken Afgift erlægges af Sælgeren.

§. 48. Vedkommende Rettens Betjenter og Forligelses Commissioner have hvert Hverdingaar til Amts-Directionen at indberette, hvad Fattigvæsenet maatte være tilfaldet under deres Jurisdiction i de sidstforløbne 3 Maaneder, og derhos indsende, hvad af samme allerede til dem er blevet erlagt. Amtmanden tilskiller Amtsfors

forvalteren de indkomne Beretninger og Penge, og sørger for, at de idømte Bøder paa lovlig Maade werde inddrevne.

§. 49. Amtets Fattigkasses Bestemmelse er: a) at bidrage til saadanne Trængendes Understøttelse, som, uden at kunne henføres blandt det Districts egne Fattige, hvori de opholde sig, dog i samme blive at forsørge efter §. 9; b) at komme Sognekasserne til Hjælp i overordentlige Tilfælde, s. Ex. ved Afstindiges Bevogtning, for saavidt denne maa falde det Offentlige til Last; ved Brandlidtes Understøtning, eller Rejsepenge til Skibbrudne, for saavidt andre Districter end det, hvor saadanne Trængende ere hjemmehørende, dertil bør bidrage, og c) at afholde Bekostningerne paa Fattiges og Betleres Transport.

§. 50. Det aarlige Regnskab over denne Kasse fremlægges og gjen gennemses i den Amts-Directions Forsamling, hvori Regnskaberne for Districternes Fattigkasser decideres.

IX. Om Regnskaberne for Districternes Fattigkasser og disses Revision.

§. 51. Sogne-Commissionerne skulle aarligen til Amts-Directionen aflægge Regnskab over Fattigvæsenets Indtægter og Udgifter i deres Districter, efter et dem, af bemaandede Direction, tilstillet Schema. Bestaaer Districtet af flere Sogne, som i forskjellige Amters eller

Her

Herreder ere beliggende, aflægges særdeles Regnskab for hvert.

§. 52. Regnskaberne, som affattes af Præsten, fluttet til hvert Aars sidste December, og, attesterede af Sogne-Commissionens øvrige Medlemmer, at de Fattige have faaet, hvad Regnskabet mælder, indleveres til Herredsprovsten inden næstkommende 1ste Februar.

§. 53. Med Regnskabet fremsendes tillige Districts-Commissionens Protocol, hvori et Duplicat af Regnskabet findes indført ved Slutningen af Commissionens Forhandlinger i det forløbne Aar.

§. 54. Naar Provsten har sammenholdet det fremsendte Regnskab med Protocolen, og i denne attesteret begges Overeensstemmelse, sender han Protocolen strax tilbage til vedkommende Præst; men Afkriften af Regnskabet beholder han, for nærmere at gjenne-
gaae samme. Denne Revision bør inden 4 Uger være tilendebragt.

§. 55. Regnskabet paategnes de af Provsten gjorte Anmærkninger, og sendes Præsten tilbage. Denne til-
stiller Provsten samme med sine Besvarelser, inden 14 Dage, hvorefter Regnskabet uopholdeligen af Provsten indsendes til Amts-Directionen.

§. 56. Forsømmelighed og Uorden, i Henseende til Regnskaberne, behandles efter Forordn. af 30 Jan.
1793.

X. Om Amtets Fattigvæsens-Direction.

§. 57. Amts-Directionens Forsamlinger holdes paa Amtmandens Bopæl 2 Gange om Aaret, nemlig i April og October Maaneder; og, naar Forretningerne ei paa een Dag kunne tilendebringes, fortsættes Samlingen de følgende Dage, indtil Alt er afgjort og expederet.

§. 58. Naar Amtmanden finder det nødvendigt, kan Directionen ogsaa paa andre Tider af ham sammekaldes.

§. 59. Hvad som i den Mellemtid, hvori ingen Directions-Forsamling holdes, behøver at expederes, besørger Amtmanden alene, og afgiver de fornødne Resolutioner i Sager, som ei taale Opsættelse. Om de af ham saaledes fæiede Foranstaltninger underretter han Directionen ved næste Samling.

§. 60. I øvrigt sørger Amtmanden for, at alle fornødne Oplysninger og Erklæringer i de Sager, som af Directionen skulle decideres, betimeligt indhentes, saaledes, at disse Sager, naar den samles, kunne være modne til Afgjørelse.

§. 61. I disse Amts-Directionens Forsamlinger delibereres over alt, hvad til Amtets Fattigvæsen er hørende, og afgjøres de til Directionen indløbne Klager; derhos gennemgaaes og decideres i samme de for Amtets og Districternes Fattigkasser afslagde Regnskaber,
for

for hvilke de Vedkommende af Directionen meddeles behørig Qvittering.

XI. Om Fattigvæsens: Politiet og Straffe for Betlerie.

§. 62. For Betlere ansees alle de, som paa Beie eller Gader, i Huse eller Gaarde, ved Ord eller Gæbærder, eller ved at fremvise legemlig Bræk, anholde om Almisse eller modtage samme.

§. 63. Enhver, som antræffes at betle inden Sognets District, paagribes og overleveres strax til nærmeste Sognesoged eller Oldermænd i Districtet, som optegner saavel den Paagrebnes Forklaring, som deres, der have paagrebet ham. I Beretningen herom anføres tillige, af hvem den aflagte Forklaring, naar saadant maatte behøves, kan bevidnes. Derefter besørger Sognesogden den Paagrebne, tilligemed Beretningen, overleveret Stedets Politimester til Sagens videre Behandling. Hvor Betleres Mængde skulde gjøre det nødvendigt, tillades det Sogne-Commissionerne, for en Tid, at antage 1 eller 2 Betjenter, til at opbringe hine. Disse Betjenter tillægges en bestemt Løn af Districtets Fattigkasse, og betales desuden med 2 Mk. pr. Mål, for at bringe den af dem anholdte, eller til dem overleverede, Betler til Stedets Politimester.

§. 64. Betler nogen, isteden for paa lovlig Maade at søge den Hjælp og Understøtning, hvortil han maatte

være

være trængende, da straffes han 1ste Gang med 14 Dages Fængsel, 2den Gang med Fængsel i 4 Uger, 3die Gang med 1 Aars Arbeide i Forbedringshuset, og ansees, for hver Gang han siden kjendes skyldig i lige Forbrydelse, med dobbelt Straf, mod den han sidst har været idømt.

§. 65. Er den, som betler, arbejdsfør og til offentlig Forsørgelse uberettiget, da straffes han den 1ste Gang, han saaledes forseer sig, med 4 Ugers Fængsel, 2den Gang med Fængsel i 8 Uger, og 3die Gang med 2 Aars Arbeide i Forbedringshuset, hvilken sidste Straf, paa lige Maade, fordobles for hver igjentagen Forbrydelse.

§. 66. Naar en fremmed Betler, efter udstanden Straf, løslades, har han usfortøvet at begive sig bort, saafremt han ikke der paa Stedet strax kan finde og modtage Arbeide. Til Rejsepenge meddeles ham, for vedkommende Fattigkasses Regning, saa megen Understøtning, som kan være tilstrækkelig for ham til at naae sit Hjem, hvilken Understøtning beregnes til 4 Sk. pr. Mil; hvorhos han af Øvrigheden forsynes med det til Rejsen fornødne Pas.

§. 67. Forældre eller Pleieforældre, som enten have besejlet deres Børn at betle, eller dertil have givet dem Medhold, eller ikke have hindret dem derfra, naar de vidste, at de betlede, ansees, som om de selv havde betlet. (Slutningen følger.)

Ledigt Embede.

Under det danske Cancellie: Gjerrestad Sognekald i Christiansands Stift 250 Rdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 26 August er Candidatus Pharmaciae H. E. Gottwaldt meddeelt Bevilling som Apotheker i Christiansund, samt for Fogderierne Nordmør og Romisdalen.

Under det tydske Cancellie: Den 26 August er hidtil varende Pastor i Friderichsort, J. Bruhn, confirmeret som valgt Pastor til Borbye under Hütten Amt.

Under Generalitetet: Den 19 August er Oberst de Seue, af det 1ste aggershusiske Infanterie-Regiment, udnævnt til Commandeur for dette Regiment samt til Chef for det 1ste Grenadeer-Compagnie. Efterfølgende 4 Krigs-Commissairer i Norge, nemlig: Over-Krigs-Commissair Birch, Major v. Bjørn, Premier-Lieutenant v. Wibe og Ritmester v. Heiss forundte, de 2 første Rang med Oberst-Lieutenanter, og de 2 sidste Over-Krigs-Commissairs Character med Majors Rang; den adjungeerte Bureau-Chef ved det norske Generalitets- og Commissariats-Collegium, Regiments-Quarteermester og Auditeur Bergh, forundt Over-Krigs-Commissairs Character; Premier-Lieutenant v. Butenschön, af det norske Jagercorps, ansat ved den almindelige

Mun.

Munderings Commission. Den 26de, Major v. Reichwein, af det holsteenske Inf. Reg., deraf afgaaet og udnævnt til Bataljons-Chef i det holsteenske Landværn-Regiment; Capitain v. Undahl, af det holsteenske Inf. Regiment, udnævnt til Major og 5te Stabsofficer i dette Regiment; Stabs-Capitain v. Huth, af det schlesvigke Inf. Reg., til Compagnie-Chef i det holsteenske Infanterie-Regiment; den i det schlesvigke Infanterie-Regiment staaende char. Capitain v. Pristroph til Stabs-Capitain; Second-Lieutenant v. Schmidt til Premier-Lieutenant, og Fændrit v. Reichmann til Second Lieutenant, samtlige i det schlesvigke Infanterie-Regiment; characteriseret Second-Lieutenant v. Holtzapfel udnævnt til virkelig Second- og Toihuus Lieutenant ved Arsenallet i Fredericia; Second-Lieutenant v. Dahl, af det syenske Landværn-Regiment, udnævnt til Adjutant ved Regimentet.

Under Admiralitetet: Den 26 August er Fabrikmesteren Capitain-Lieutenant Hohlenberg, efter Ansøgning, i Naade afskediget, og tillagt Character af Capitain i Søe-Staten.

Ved den danske og norske Species-Banke: Den 20 Juni er C. Schiellerup af Repræsentanterne valgt til Kassierer ved ovennævnte Banke.

Af denne Tidende udgives ugentligen eet Nummer, der forsendes med de ridende Poster til Norge, de danske Provindser og Hertugdømmene.